

2025-2026 JAARRAPPORTAGE

Family Business for Education programme: Families verdienen zelf het schoolgeld

In Rwanda haken veel kinderen uit arme gezinnen af op school, omdat thuis het geld voor eten en schoolspullen ontbreekt. Sommigen gaan op straat werken om iets te verdienen. Het Family Business for Education programme pakt dat bij de oorzaak aan. Het geeft geen schoolgeld, maar helpt ouders zelf inkomen te verdienen, zodat zij het schoolgeld zelf kunnen betalen. Dit jaar begonnen 40 gezinnen een eigen bedrijfje: van winkeltjes, groenteteelt en eetstalletjes tot kippen, geiten, zeep en aardewerk. Ze kregen startkapitaal, coaching en vormden spaargroepen. Bijzonder aan dit project is dat de gezinnen ook steun krijgen bij stress, ruzie en trauma. Een bedrijfje opbouwen lukt immers moeilijk als het thuis onrustig is. Zo groeit het inkomen, worden gezinnen weerbaarder, kunnen kinderen weer naar school én blijven ze daar.

Impactcijfers

40 gezinnen startten een bedrijfje met 250.000 RWF (ca. €150) startkapitaal, terwijl het doel 32 was. 85% van de deelnemers is vrouw.

30 gezinnen met een verhoogd risico (bijvoorbeeld door conflict, schooluitval of opvoedproblemen) kregen huisbezoeken en gezinsgesprekken.

14 kinderen gingen weer naar school en alle 14 zitten er nog. In totaal gaven we 50 kinderen extra ondersteuning waar nodig.

Voor jongeren die zich te oud voelen voor hun klas, nemen we volgend jaar beroepsopleidingen (TVET) op. Zo laten we niemand los die anders afhaakt.

De twee spaargroepen hebben samen ca. 1,5 miljoen RWF (ca. €870) gespaard en zijn officieel geregistreerd.

Ouders komen regelmatig samen om ervaringen uit te wisselen over school, hun bedrijfje en het gezin. Bij de laatste bijeenkomst waren 40 ouders aanwezig.

Sparen als vangnet

De vraag was groot en er meldden zich meer geschikte gezinnen dan verwacht. Daarom is het startbedrag per gezin vastgesteld op 250.000 RWF (ca. €150), zodat 40 gezinnen konden starten in plaats van 32. Het totale budget bleef gelijk. Het restant van 2,57 miljoen RWF (ca. €1.500) hielden de gezinnen samen apart in hun spaargroepen, als vangnet voor als een bedrijfje tegenslag krijgt. Alle gezinnen sparen mee in een spaargroep (Ikimina) en ze beginnen klein: ongeveer 1.500 RWF (ca. €0,90) per persoon en 1.000 RWF (ca. €0,60) per week in de groep. Toch staat de groep in Kagugu inmiddels op 830.000 RWF (ca. €490) en die in Nyabisindu op 650.000 RWF (ca. €380). Ouders gebruiken het voor schoolkosten, het huishouden en tegenvallers in hun bedrijf.

Re-integratie in het onderwijs

Alle 14 kinderen die re-integreerden in het onderwijs, zitten er nog steeds en gaan door naar het volgende leerjaar. Voor 50 kinderen is gezorgd voor schoolspullen, eten en waar nodig schoolgeld. Hoewel het nog te vroeg is om iets over de lange termijn te zeggen, zijn de eerste resultaten dus positief. Een uitdaging binnen het project blijft de reïntegratie van oudere kinderen, die door hun opgelopen leerachterstand in een klas met veel jongere kinderen geplaatst worden. Er heerst doorgaans veel schaamte bij hen, waardoor ze snel weer uitvallen. Daarom nemen we volgend jaar beroepsopleidingen op in het project, zodat ze een weg vinden die bij hun leeftijd past.

Ondernemen én steun thuis

Dit onderscheidt het project van andere: het combineert ondernemen met steun aan het hele gezin. Gezinnen die alleen een bedrijfje starten, hebben nog steeds te maken met stress, trauma en ruzie thuis, en dat gaat ten koste van het bedrijfje. Daarom krijgen ouders naast coaching over hun bedrijf ook begeleiding bij opvoeden en omgaan met conflicten, en worden ze thuis bezocht. Kinderen krijgen sessies na school, onder meer over groepsdruk en het goed besteden van hun vrije tijd. Het resultaat is dat gezinnen stabiel zijn, het startkapitaal beter wordt benut en de kans kleiner is dat ze terugvallen in armoede.

Ouders helpen elkaar

Ouders komen regelmatig samen om ervaringen te delen. In 2026 waren er drie bijeenkomsten, in Nyabisindu (22 ouders) en in Kagugu (31 en later 40 ouders). Ze bespraken school, verzuim, hun bedrijfje en wat ze doen in de schoolvakanties, wanneer kinderen sneller op straat belanden. Bij een bezoek aan een bedrijfje bleek hoe groot de druk kan zijn: in één huishouden woonden 12 kinderen, 4 kleinkinderen en 2 ouders. Naast coaching over het bedrijf ging het daar ook over gezinsplanning en het verdelen van het huishoudgeld.

Verankerd in de gemeenschap

Het project is erop gericht dat gezinnen het uiteindelijk zelf kunnen. Na het eerste jaar doen ouders niet meer als deelnemer mee, maar ze houden contact via hun spaargroep en elkaar, en krijgen af en toe bezoek. Veel gezinnen worden zelf mentor voor nieuwe deelnemers. De spaargroepen vormen de basis voor een eigen leenfonds, waaruit ouders elkaar kleine bedragen kunnen lenen. Dat fonds is er nog niet, maar de basis wordt gelegd. Ook in de omgeving staat het project stevig: op 29 mei 2026 organiseerde onze partner mee aan een evenement in Kinyinya (Gasabo) over pleeggezinnen, met als thema "zorg voor elk kind alsof het je eigen kind is".

Impact Story

Donathile werkt in een coöperatie van vrouwen die aardewerk maken en verkopen. Haar kind ging weer naar school en zij zocht een manier om het gezin op de been te houden. Met steun van het project maakt ze nu aardewerk dat elke dag geld oplevert. "Dit werk helpt me om voor mijn kinderen te zorgen en geeft me de kans om te sparen voor moeilijke tijden," zegt ze. De coöperatie is ook een steun voor de vrouwen zelf, die samen leren en sparen.

Dankzij psychosociale ondersteuning kent Joseline nu een stabielere thuissituatie

Kinderen keren terug naar school en blijven daar ook

Anne heeft zich aangesloten bij een maïskoöperatie en daardoor nu een stabiel inkomen

Dankzij de productie van aardewerk kan Donathile sparen voor haar gezin